

Maritza van Assen, directeur Nefyto, brancheorganisatie agrochemiebedrijven

'Kracht tonen bij behoud van middelen'

Enkele weken geleden is de nieuwe Europese verordening voor gewasbeschermingsmiddelen officieel vastgesteld. In de loop van 2011 moeten de lidstaten volgens deze nieuwe regels werken. Wat dit precies betekent voor de Nederlandse teler, is nog even afwachten.

In het kort komt de verordening hierop neer: de meest giftige stoffen worden verboden, maar de goedgekeurde stoffen kunnen gemakkelijker over de grenzen worden verkocht. Europa is hiervoor opgedeeld in drie klimaatzones; noord, midden en zuid. Nederland en België horen bij de centrale zone die loopt van Groot-Brittannië tot en met Polen. Lidstaten in dezelfde zone zijn in principe verplicht om elkaars toegelaten middelen te erkennen, maar het laatste woord blijft aan de individuele lidstaat.

Tegelijk met de toelatingsverordening is een nieuwe richtlijn opgesteld. Die stelt eisen aan een verantwoorde inzet van de middelen. „Zet Nederland op de kaart als Europees expertisecentrum voor kleine toepassingen. Daar zijn we goed in en het levert nieuwe middelen op”, bepleit Nefyto-directeur Maritza van Assen. Zij geeft haar visie op de gevolgen van het nieuwe Europese gewasbeschermingsbeleid.

1. Verwachten fabrikanten door de nieuwe regels meer of minder middelen aan te kunnen bieden aan de Nederlandse telers?

„Moeilijke vraag. Het hangt in belangrijke mate af van hoe de Nederlandse overheid met de nieuwe regels omgaat. Op dit moment ziet het er niet gunstig uit. We zijn een klein land met kleine arealen, we hebben een complexe regelgeving en het Ctgb, het college voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, is niet bepaald de snelste organisatie van Europa. Dat maakt het voor fabrikanten onaantrekkelijk om een toelating aan te vragen in Nederland. Meer middelen verwacht ik daarom zeker niet.”

2. En via een omweg dan? Versnellen de klimaatzones de komst van nieuwe middelen niet alsnog?

Zo simpel ligt het niet, want middelen krijgen geen toelating voor een zone. Er zijn twee routes: de zonale procedure en de wederzijdse erkenning. Bij een zonale procedure beginnen enkele landen tegelijk met een aanvraag. Als Nederland daar niet in meeloopt, hebben we hoe dan ook een achterstand. Via wederzijdse erkenning kan een middel daarna alsnog worden toegelaten, maar zeker is dit niet, want het middel moet de Nederlandse beoordeling nog doorstaan. En ook daarvoor moeten fabrikanten kosten maken.”

3. En dan kan het zijn dat fabrikanten zeggen: laat Nederland maar zitten?

„Dat kan, ja. Als ze 80 procent van het te verwachten afzetvolume in een zone vrij eenvoudig bij elkaar kunnen krijgen, waarom zouden ze dan nog extra geld in onderzoek stoppen voor een toelating in Nederland? Vooral de kleine gewassen dreigen zo tussen wal en schip te raken. Daarom dringen we er bij de regering en bij toelatingsinstantie Ctgb op aan dat de beoordeling sneller en goedkoper wordt.”

4. Er komt een geleidelijk verbod op zeer schadelijke stoffen. Hoeveel voor Nederland belangrijke stoffen vallen weg?

„Ook dat is niet te zeggen, want nog niet alle criteria zijn bekend. De industrie laat bovendien nieuw onderzoek uitvoeren om bestaande dossiers verder aan te vullen. In 2011 zijn de eerste stoffen aan de beurt voor herbeoordeling. Vanaf dat moment kunnen stoffen wegvallen. Dat kan ook gebeuren als er nieuwe stoffen op de markt komen die een schoner alternatief zijn. Het is een geleidelijk proces. Ik verwacht overigens niet dat plotseling grote groepen middelen verdwijnen.”

5. U heeft voorgesteld om Nederland op de kaart te zetten als Europees expertisecentrum voor specialty crops (kleine toepassingen). Wat is het idee daarachter?

„Nederland staat bekend als een sterk land op het gebied van speciale gewassen. Wij hebben de onderzoeksfaciliteiten, we hebben een ambitieuze toelatingsinstantie en we hebben al faciliteiten, zoals het Fonds kleine toepassingen. Wij zeggen: maak gebruik van die ervaring en zorg ervoor dat het Europese fonds voor kleine toepassingen in Nederland wordt

gevestigd. Ik vind dat we best een beetje kracht mogen tonen. Voor de industrie en telers is het voordeel dat de toelating in ons land meteen gerealiseerd is.”

6. Hoe wordt op dit plan gereageerd?

„In Nederland is het idee positief ontvangen en wordt het plan verder uitgewerkt. Binnenkort praten we er in Brussel met andere landen verder over.”

7. Hoe moet het expertisecentrum worden gefinancierd?

„Afgezien van het Europese fonds denken we niet dat er veel extra geld nodig is. Het gaat om het beter afstemmen van bestaande activiteiten, waarbij er als het ware een virtuele paraplu wordt gehangen boven de instanties PPO, WUR, Ctgb en de PD. Marketing is hierbij belangrijk. Zoals Den Haag zich internationaal de stad van recht en vrede noemt, kan Nederland zich Europees profileren als het land van de speciale gewassen.”

8. We kunnen hier toch niet alles telen?

„Nee, maar onze zuiderburen zijn er ook. Zuid-Europa heeft vergelijkbare problemen met de kleine gewassen. Ik kan me voorstellen dat daar ook zo'n centrum ontstaat.”

9. Nederland wordt wel het braafste jongetje van de klas genoemd, als het gaat om regels rond het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen. Loopt ons land straks meer in de pas met andere landen?

„De richtlijn die eraan komt, vereist dat landen een nationaal actieplan maken. Dat is voor Nederland niet nieuw. Wij hebben het Meerjarenplan Gewasbescherming gehad, de nota Zicht op gezonde teelt en de nota Duurzame gewasbescherming. Nederlandse telers hebben een flinke voorsprong. Denk aan spuitlicenties, de spuitkeuring, de verplichte registratie, etcetera. Dat is ook terecht, gezien de intensieve teelten en het vele oppervlaktewater. In andere landen moeten ze hiermee nog beginnen.”

10. De nieuwe Europese wetgeving is gericht op gelijke spelregels voor toelating. Kunnen telers ook gelijke prijzen verwachten?

„Prijspolitiek is iets wat bedrijven zelf bepalen. Daarvan weet ik niets. Wat ik wel weet, is dat de kosten om in Nederland een middel op de markt te brengen een stuk hoger zijn dan in het buitenland. Die kosten moeten worden uitgesmeerd over een kleiner areaal. Dan is het logisch dat een middel meer geld kost.”